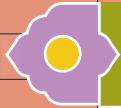
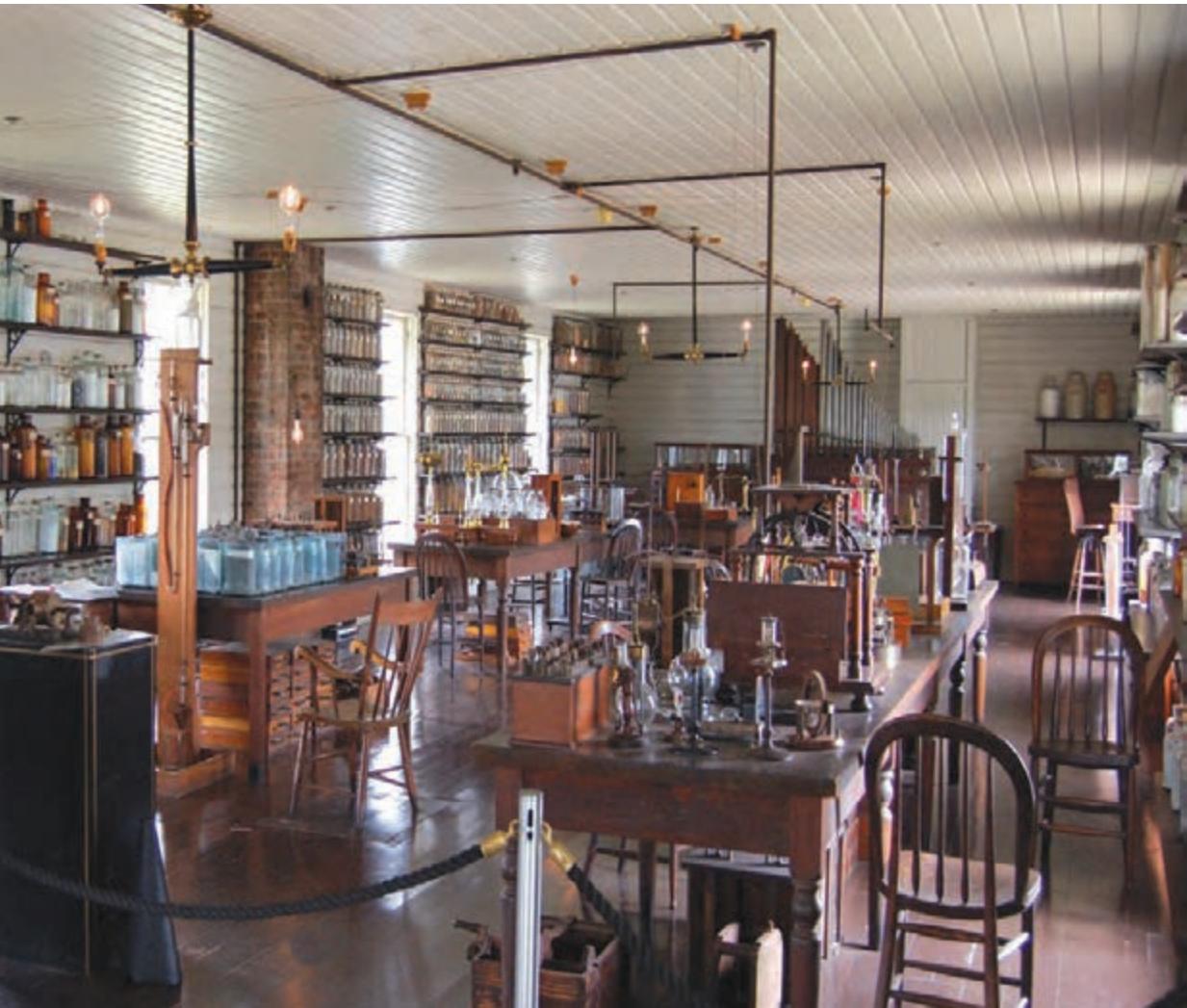

الدَّرْسُ السَّابِعُ

مُختَبَرُ إِدِيْسُون

الدَّرْسُ السَّابِعُ

المُعْجَمُ: (٢٥) كَلْمَةً جَدِيدًا

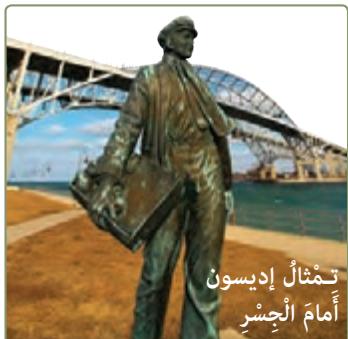
چاپ کرد (مضارع: يَطْبَعُ)	طَبَعَ:	آلَةٌ طِبَاعَةً: دستگاه چاپ	آلَةٌ عَمَلًاً: آلات
با تندی راند (مضارع: يَطْرُدُ)	طَرَدَ:	کاری را نیکو انجام داد	أَحْسَنَ عَمَلًاً: أدوات
کودکی	طُفُولَةٌ:	ابزارها «مفرد: أَدَاء»	أَدَوَاتٌ:
واگن، گاری	عَرَبَةٌ:	تباه کرد (مضارع: يُضيِّعُ)	أَضَاعَ:
زياد شد (مضارع: يَكْثُرُ)	كُثُرَةٌ:	نجات داد (مضارع: يُنقِذُ)	أَنْقَذَ:
کامل کرد	كَمَلَ:	کالاها «مفرد: بِضَاعَةٌ»	بِضَاعَ:
شیمیایی	كِيمِيَاوِيٌّ:	باتری	بَطَارِيَّةٌ:
دستگاه ضبط	مُسَجَّلٌ:	تنديس «جمع: تَمَاثِيلٌ»	تِمْثَالٌ:
چاپخانه «جمع: مَطَابِعٌ»	مَطَبَعَةٌ:	اصلی	رَئِيْسِيَّةٌ:
هزینه‌ها «مفرد: نَفَقَةٌ»	نَفَقَاتٌ:	شرکت	شَرِكَةٌ:
خواب	نَوْمٌ:	صنعت «صِناعَيَّةٌ: صنعتی»	صِنَاعَةٌ:
گذاشت «متراوِد: جَعَلَ»	وَضَعَ:	نیروی برق	طاقةَ كَهْرَبَائِيَّةٌ:
می چرخد دور ...	يَدُورُ عَلَىٰ:	گهرباء: برق	

كان إديسون في السابعة من عمره، عندما عَجَزَتْ أُسْرَتُهُ عن دفع نفقات دراسته؛ فَطَرَدُهُ مُدِيرُ مَدْرَسَتِهِ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَ قَالَ عَنْهُ:

«إِنَّهُ تَلْمِيذٌ أَحَمَقُ».»

فَصَارَ بائعاً لِلفواكهِ؛ وَلَكِنَّهُ مَا تَرَكَ الدُّرَاسَةَ؛ بَلْ دَرَسَ بِمُسَاعَدَةِ أُمِّهِ؛ هِيَ سَاعَدَتْهُ كَثِيرًا.

كان إديسون ثقيلاً السَّمْعِ بِسَبَبِ حادثةٍ أَوْ مَرَضٍ أَصَابَهُ أَيَّامَ الطُّفُولَةِ.

إديسون أَحَبَّ الْكِيمِيَاءَ. فَصَنَعَ مُخْتَبِراً صَغِيرًا فِي مَنْزِلِهِ وَ بَعْدَ مُدَّةٍ قَدَرَ عَلَى شِرَاءِ بَعْضِ الْمَوَادِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ وَ الْأَدَوَاتِ الْعِلْمِيَّةِ وَ بَعْدَ مُحاوَلَاتٍ كَثِيرَةٍ صَارَ مَسْؤُولاً فِي أَحَدِ الْقِطَارَاتِ وَ قَدَرَ عَلَى

شِرَاءِ آلةٍ طِبَاعَةٍ وَ وَضَعَهَا فِي عَرَبَةِ الْبَضَائِعِ وَ فِي السَّنَةِ الْخَامِسَةِ عَشَرَةَ مِنْ عُمْرِهِ كَتَبَ صَحِيفَةً أَسْبُوعِيَّةً وَ طَبَعَهَا فِي الْقِطَارِ.

في أحد الأيام انكسرت إحدى زجاجات المواد الكيميائية في المطبعة؛ فَحَدَثَ حَرِيقٌ؛ فَطَرَدَهُ رَئِيسُ الْقِطَارِ، وَ عِنْدَمَا أَنْقَدَ طَفْلًا مِنْ تَحْتِ الْقِطَارِ، جَعَلَهُ والدُّ الطَّفْلِ رَئِيسًا فِي شَرِكَتِهِ.

كان إديسون مشغولاً في مختبره ليلاً ونهاراً. هو أول من صنع مختبراً للأبحاث الصناعية. اخترع و كمل إديسون أكثر من ألف اختراع مهمٌ منها المصباح الكهربائي والمسجل والصور المتحركة و آلة السينما وبطارية السيارة. إنه قدَّر على تأسيس أول شركة لتوزيع الطاقة الكهربائية. و الطاقة الكهربائية في هذا العصر سبب رئيسي لتقدُّم الصناعات الجديدة.

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ

﴿أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً﴾

الآية: ٣٠

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با توجه به متن درس معلوم کنید.

درست نادرست

-
-
-
-
-

١. عَدَدُ اخْتِرَاعَاتِ إِدِيْسُونْ سَبْعَوْنَ.
٢. إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ.
٣. أَحَبَّ إِدِيْسُونْ عِلْمَ الْكِيمِيَاءِ فِي صِخَرِهِ.
٤. سَاعَدَتْ أُمُّ إِدِيْسُونْ وَلَدَهَا فِي الدِّرَاسَةِ.
٥. وَضَعَ إِدِيْسُونْ آلَةَ الطِّبَاعَةِ الَّتِي اشْتَرَاهَا فِي بَيْتِهِ.

ترکیب وصفی ← (موصوف و صفت)

آثارٌ تَّجْتَمِعُ بِهِ حَمْشِيد فِي مُحَافَظَةِ فَارِس

قلعةٌ فَلَكِ الْأَفْلَاك فِي مُحَافَظَةِ لُرِستان

هذا آثراً تارياً في محافظة كرمانشاه.

این اثری تاریخی در استانی بزرگ است

هذه قلعةٌ تاريجيةٌ في محافظة جمیله.

این قلعهٔ تاریخی در استانی زیباست

ترکیب اضافی ← (مضاف و مضافُ اليه)

تمثالُ المُتَنَبِّي^۲ في مدينة بغداد.

تدیس المتتبی در شهر بغداد است

تماثيلُ العُلَمَاءِ في مَقَرِّ هَذِهِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.^۱

تدیس دانشمندان ایرانی در جایگاه سازمان ملل متحد است

۱- تدیس دانشمندان ایرانی در جایگاه سازمان ملل متحد در شهر وین کشور اتریش

۲- شاعر نامدار سدهٔ چهارم هجری قمری در روزگار خلافت بنی عباس، متولد کوفه

موصوف، اسمی است که برایش یک یا چند ویژگی می‌آوریم که صفت نامیده می‌شود.

مضاف، اسمی است که به اسم بعد از خودش (یعنی مضاف‌الیه) نسبت داده می‌شود؛ مثال:

مضاف و مضاف‌الیه	موصوف و صفت
آزمایشگاه مدرسه	مُخْتَبِرُ الْمَدْرَسَةِ آزمایشگاهی کوچک
صنعت کاغذ	صِنَاعَةُ الْوَرَقِ صنعتِ جدید
دانشجویان دانشگاه	طُلَّابُ الْجَامِعَةِ طلابِ مُجتهدون
کیفی	حَقِيقَيْتُهُ کیفِ معلم

ترکیب مخلوط «اضافی – وصفی»

به ترجمهٔ ترکیب‌های زیر در جمله دقت کنید:^۱

۱. ساعدَتْ أختيَ الْكَبِيرَةُ جَدَّتَنَا.

خواهر بزرگم به مادر بزرگمان کمک کرد.

۲. نادَيْتْ أخِيَ الْأَصْغَرِ لِكتابَةِ واجِباتِهِ.

برادر کوچک‌تر را برای نوشتن تکلیف‌هاییش صدا زدم.

۱- ضمیر در دستور زبان عربی، اسم به شمار می‌آید.

۲- در ارزشیابی از این قاعده، فقط باید از مثال‌هایی مانند کتاب استفاده کرد.

توجه: در زبان عربی - برخلاف فارسی - بین مضاف و مضاف‌الیه، صفت قرار

نمی‌گیرد؛ مثال:

غُرْقَتِي: اتاقم (مضاف + مضاف‌الیه)

غُرْقَتِي الصَّغِيرَةُ (مضاف + مضاف‌الیه + صفت)

اتاق كوچكم (مضاف + صفت + مضاف‌الیه)

الف) جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

مضاف الیه صفت

۱. لَبِسْتُ أُمِّي خَاتَمَهَا الدَّهْبِيًّا فِي حَفْلَةٍ مِيلَادِ أخِي الْأَكْبَرِ.

مادرم انگشت طلایی اش را در جشن تولیدبرادر بزرگ پوشید

مضاف الیه صفت

۲. شَجَعْنَا فَرِيقَنَا الفَائِزِ فِي نِهايَةِ الْمُسَابِقَةِ.

تشویق کردیم تیم پیروزمان را در پایان مسابقه

صفت

۳. قَسَمْتَ مَرْعَاتَنَا الْكَبِيرَةَ إِلَى نِصْفَيْنِ.

تقسیم کردی کشتزار بزرگ مان را به دو قسمت(نیم)

صفت

۴. هُوَ يَعْمَلُ بِوَاجِبَاتِهِ الْمَدْرَسِيَّةِ.

او انجام می دهد تکالیف(مشقہای) مدرسه اش را

مضاف الیه صفت

۵. كَانَتْ سَفَرَتُنَا الْعِلْمِيَّةُ مُفِيدَةً.

سفر علمی مان مفید بود

مضاف الیه صفت

۶. أَشْكُرُكَ عَلَى عَمَلِكَ الصَّالِحِ.

تشکر میکنم از تو به خاطر کار نیکت (خوبت)

ب) مضاف‌الیه و صفت را در کلماتی که زیرشان خط کشیده شده است، معلوم

کنید.

تهیه کنندۀ مسعود صیدری کروه عرب شهرستان ماهشهر

الْتَّمَارِينَ

١ الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

درستی یا نادرستی هر جمله را بر اساس حقیقت بنویسید.

- ✓ ١. «الشِّرِكَةُ» مُؤَسَّسَةٌ تِجَارِيَّةٌ أَوْ اقْتِصَادِيَّةٌ يَعْمَلُ فِيهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ.
- ✗ ٢. «الْقِطَارُ» مَكَانٌ بَيْعِ الْبَضَائِعِ مِثْلِ الْمَلَابِسِ وَ الْفَوَاكِهِ.
- ✗ ٣. «الْمَطَبَّعَةُ» مَخْرَنٌ لِحَفْظِ الْمَوَادِ الْغِذَائِيَّةِ كَالْخُبْزِ.
- ✓ ٤. «الْطُّفُولَةُ» هِيَ السَّنَوَاتُ الْأُولَى مِنْ حَيَاةِ إِنْسَانٍ.
- ✓ ٥. «الصَّاعِقَةُ» كَهْرَبَاءٌ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَعَ الرَّعْدِ.

تهیه کنده: مسعود حیدری کروه عرب شهربستان ماهشهر

٢ الْتَّمَرِينُ الثَّانِيُ:

جمله‌های زیر را ترجمه کنید؛ سپس مضاف‌الیه و صفت را در کلماتی که زیرشان

خط کشیده شده است، معلوم کنید.

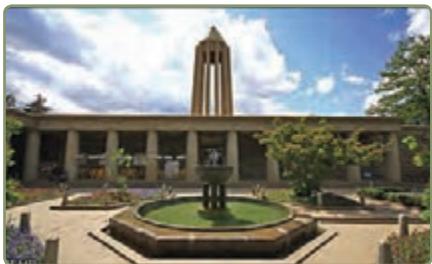
جُنُودُنَا الْأَقْوَياءُ، جُنُودُ مُؤْمِنُونَ.
صفت صفت

سربازان نیرومند‌ما، سربازانی بالیمان هستند

مَسْجِدُ الْإِمَامِ، أَثْرٌ قَدِيمٌ فِي مُحَافَظَةِ
مضاف الیه إصفهان.

مسجد امام، اثری قدیمی در استان اصفهان است

تهیه کنده: مسعود حیدری کروه عرب شهربستان ماهشهر

الجِسْرُ الْأَبِيَضُ، عَلَى
صُفْتٍ
تَهْرِ كَارُون.
مضاف اليه

پل سفید، روی رود کارون است.

مَرْقَدُ الْعَالَمِ الْإِيرَانِيِّ ابْنِ سِينَا فِي
مَضَافِ إِلَيْهِ
مَدِينَةِ هَمَدَانَ.
مضاف اليه

آرامگاه دانشمند ایرانی ابن سینا در همدان است

تهیه کنندۀ مسعود حیدری کروه عرب شهرستان ماہشهر

۳ آلتَمْرِينُ الثَّالِثُ:

كلمات متزادف و متضاد را معلوم کنید.

ماجيون	#	عاقل	رَقَدْ	=	نام	#	ناجح	راسِب
قيام	#	جلوس	فَتَحَ	#	سَدَّ	#	قصیر	طَوِيل
أتی	=	جاءَ	سَهْلٌ	#	صَعْبٌ	=	جَعَلَ	وَضَعَ
طرق	=	قرَعَ	جَمِيلٌ	#	قَبِيجٌ	#	أَصْدِقاءٌ	أَعْدَاءٌ

تهیه کنندۀ مسعود حیدری کروه عرب شهرستان ماہشهر

٤ آلتَّمْرِينُ الرَّابِعُ

در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

أَنْقَدَ - رَئِيْسِي - احْتَرَقَ - طَبَعَ - نَفَقَاتُ - الصَّحِيقَةِ - بَضَائِعَ

١. كَانَتْ **نَفَقَاتُ** الْجَامِعَةِ غَالِيَةً وَ مَا كُنْتُ قَادِرًا عَلَى دَفْعِهَا وَحْدِي.
٢. إِنْكَسَرَتْ إِحْدَى الرُّجُاجَاتِ فِي الْمُخْتَبِرِ؛ فَ **احْتَرَقَ** كُلُّ الْأَشْيَاءِ.
٣. يَجْلِبُ التَّاجِرُ **بَضَائِعَ** جَدِيدَةً إِلَى دُكَانِهِ لِلْبَيْعِ.
٤. يَبْدُأُ وَالِدِي يَوْمَهُ بِقِرَاءَةِ **الضَّائِعَ** دَائِمًاً.
٥. **أَنْقَدَ** إِدِيسُونْ طِفْلًا مِنْ تَحْتِ الْقِطَارِ.

تهیه ڪنندہ: مسعود صیدری ڪروہ عرب شہرستان ماہشهر

٥ آلتَّمْرِينُ الْخَامِسُ:

فعل‌های زیر را مانند مثال ترجمه کنید.

ماضی منفي	مضارع منفي	مستقبل (آینده)	امر	نهی
ما ذَهَبَ: نَرَفَ	لا يَدْهَبُ: نَرُود	خواهدْرَفت: سَيَدْهَبُ:	إِذْهَبْ: بِرُور لا تَذْهَبْ: نِرُور	
ما شَرِبَوا: نَنْوَشِيدَند	لا يَشْرِبُونَ: نَنْوَشِيدَنَد	خواهَند نَوْشِيدَ: سَيَشْرِبُونَ: نَمِي نَوْشِند	إِشْرَبَوا: بِنْوَشِيدَ لا تَشْرَبَوا: نَنْوَشِيدَ	
ما غَسَلَ: نَسْسَتَ	لا يَغْسِلُ: نَمِي شَوِيدَ	خواهَدَشَست: سَوْفَ يَغْسِلُ:	إِغْسِلْ: بِشَوِيدَ لا تَغْسِلْ: نَشَوِيدَ	

تهیه ڪنندہ: مسعود صیدری ڪروہ عرب شہرستان ماہشهر

گنْزُ الْحِكْمَةِ

بخوانید و ترجمه کنید.

۱. عَلَيْكَ بِذِكْرِ اللَّهِ؛ فَإِنَّهُ نُورُ الْقُلُوبِ.

تو باید بیاد خدا باشی؛ پس قطعاً (بیاد) او روشنایی دل است

۲. جَلِيلُ السَّوءِ شَيْطَانٌ.

همشین بد شیطان است

۳. الْدُّنْيَا مَزَرَعَةُ الْآخِرَةِ.

دنیا کشتزار آخرت است

۴. الْعِلْمُ كَنْزٌ عَظِيمٌ.

دانش گنجی بزرگ است

۵. الْئَنَوْمُ أَخُو الْمَوْتِ.

خواب برادر مرگ است

تهیه کنندۀ مسعود صیری کروه عرب شهرستان ماھشهر

تحقیق کنید و یک فرد را که با تلاش بسیار در زندگی موفق شده و به بشریت خدمت کرده است، در کلاس معرفی کنید.

۱- الحَدِيثُ الْأَوَّلُ إِلَى الرَّابِعِ مِنْ أَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَدِيثُ الْخَامِسُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

ما الفرق بين السور المكية و السور المدنية؟

السور المكية نزلت قبل الهجرة إلى المدينة،
و أغلبها يدور على بيان العقيدة،
أما السور المدنية نزلت بعد الهجرة،
ويكتُر فيها بيان الأحكام من الحلال والحرام.

